

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE OLOMOUCKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V OLOMOUCI

Wolkerova 74/6, 779 00 Olomouc, tel. 585 719 111, e-mail: epodatelna@khsolc.cz, ID: 7zyai4b

Č.j. : KHSOC/ 28011/2022/OC/NOC

V Olomouci dne 25.08. 2021

Sp. značka : KHSOC/ 28011/2022

Vyřizuje : MUDr. Eva Čehovská

Č.j. odesílatele : KUOK 84909/2022

Adresát

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odb. životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc

Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – zahájení zjišťovacího řízení k oznámení koncepce „Adaptační strategie Olomouckého kraje na změnu klimatu pro období 2023 - 2030“ – vyjádření

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Jeremenkova 40a, Olomouc, zaslal na Krajskou hygienickou stanici Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci, (dále jen „KHS“), dne 09.08.2022 pod č. j. KHSOC/28011/2022/OC/NOC dokumentaci týkající posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – zahájení zjišťovacího řízení k oznámení koncepce „Adaptační strategie Olomouckého kraje na změnu klimatu pro období 2023 - 2030“ (dále jen „oznámení koncepce“) s žádostí o vyjádření dotčeného úřadu dle ustanovení § 10c odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“). KHS, věcně a místně příslušná podle § 82 odst. 1, 2 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jako dotčený správní úřad ve smyslu § 77 odst. 1 tohoto zákona, při rozhodování ve věcech podle § 10c zákona č. 100/2001 Sb., posoudila předložené oznámení koncepce.

Po zhodnocení souladu předložené koncepce se zájmy chráněnými orgánem ochrany veřejného zdraví, s požadavky stanovenými zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), nařízením vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „NV č. 272/2011 Sb.“), vyhláškou č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu, četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška č. 252/2004 Sb.“), vyhláškou č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů, vydává Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci k předloženému oznámení koncepce toto

v y j á d ř e n í:

k zahájení zjišťovacího řízení k oznámení koncepce „Adaptační strategie Olomouckého kraje na změnu klimatu pro období 2023 - 2030“, **nemá** orgán ochrany veřejného zdraví **zásadní připomínky**.

Odůvodnění:

Adaptační strategie Olomouckého kraje na změnu klimatu pro období 2023-2030 (dále jen „koncepce“) je komplexním strategickým dokumentem pro potřeby plánování opatření na zmírnění dopadů změn klimatu na území Olomouckého kraje. Je členěna do třech hlavních částí: Analýza zranitelnosti, Návrhová část a Implementační část. Koncepce je vzájemně provázaná. Návrhová část navazuje na Analýzu zranitelnosti a jejím cílem je zajistit lepší adaptaci na změny klimatu a také snížit množství emisí skleníkových plynů. Přehled strategických a specifických oblastí je uveden v tabulce č. 1 oznámení koncepce, jedná se např. o zajištění dostatečných zdrojů kvalitní pitné vody pro zásobení obyvatelstva, rozvoje a dostupnosti zdravotní péče a sociálních služeb. Koncepce stanovuje základní postup optimálního rozvoje Olomouckého kraje v období předpokládaných dopadů změn klimatu, s ohledem na stávající socioekonomické a přírodní podmínky kraje a potřeby jeho obyvatel. Je řešena v jedné variantě. Řešení více variant je možné např. při přípravě konkrétních záměrů naplňujících opatření uvedené v koncepci. Projekty musí být vybírány v souladu s principy minimalizace vlivů na životní prostředí a musí být tedy podrobeny posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), naturovému a biologickému hodnocení, respektive hodnocení dle procedury stavebního zákona v případě těch projektů, které zákonu č. 100/2001 Sb., zákonu č. 114/1992 Sb., nebudou podléhat. Dokument má vazbu na řadu koncepcí na úrovni celorepublikové, krajské i místní. Největší vazba je mezi dokumenty na krajské úrovni. Jejich působení tak bude synergické – např. adaptační strategie vychází a rozpracovává Strategii rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2021–2027 s výhledem do roku 2030 a zpětně může, pokud se tato potřeba objeví, u této koncepce podněcovat změny při její budoucí aktualizaci. V části D jsou předběžně popsány orientační předpokládané vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Z tohoto předběžného hodnocení vyplývá, že předpokládané zaměření koncepce bude přispívat ke zlepšování stavu životního prostředí a řešení problémů v oblasti ŽP. Z předběžného hodnocení nevyplývají žádné potenciálně významné vlivy. S ohledem na tyto mírné vlivy není předpokládána kumulace negativních vlivů. Naopak lze předpokládat, že realizace této koncepce bude přispívat ke kumulaci pozitivních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví nebo v oblastech energetiky a udržitelných forem dopravy.

K textu uvedenému na str. 31 v odd. Jakost povrchových vod („.....bylo v Olomouckém kraji v koupací sezoně 2019 sledováno 7 koupacích oblastí. Ve VN Plumlov byla zjištěna, stejně jako v minulém roce, voda nevhodná ke koupání z důvodu přemnožení sinic. Naopak v přírodním biotopu Litovel, kde v minulém roce došlo také k přemnožení sinic, byla v roce 2019 zjištěna voda vhodná ke koupání. V ostatních sledovaných oblastech byla po celou sezonu zjištěna voda vhodná ke koupání“) **a na str. 43 v odd. Voda** (“V jedné vodní nádrži byla v sezóně 2019 voda nevhodná ke koupání (Plumlov).”) **v oznámení AS Olomouckého kraje, KHS uvádí**, že po stránce terminologické je text zavádějící a nepřesný. Z pohledu monitoringu jakosti koupacích vod sleduje KHS 3 koupací místa (oblasti) s větším počtem osob ke koupání na povrchových vodách, a to Vodní nádrž Plumlov a koupací oblast Poděbrady – Plané Loučky, Poděbrady – U přístaviště. Biotop není koupací oblastí, ale stavbou ke koupání vybavenou systémem přírodního způsobu čištění vody v lagunách osázených vhodnou litorální vegetací, kde zdrojem vody pro koupací biotop může být vodovod pro veřejnou potřebu, studna nebo povrchová vodoteč. Pro uvedené koupací oblasti je Seznam přírodních koupališť na povrchových vodách pro příslušnou rekreační sezónu (aktualizováno 1x ročně) a monitorovací kalendář (vydáván pro každou rekreační sezónu samostatně) dostupný na webových stránkách

KHS (www.khsolc.cz), jakož i výsledky hodnocení vody ke koupání. Provedené hodnocení kvality vody ke koupání zpracovatelem uvedeného dokumentu na základě jednoho odběru vzorku vody v roce 2019 (odběr 26.8.2019) je zavádějící. K jakosti vody ke koupání v biotopu Litovel KHS konstatuje, že v Informačním systému PiVo za období 2018 - 2021 je evidováno 70 vzorků, ale žádný z nich neprokazuje „překročení sinic“, jak zpracovatel posuzovaného dokumentu uvádí, a proto i zde je dokument nepřesný. KHS není známo, z jakých zdrojů bylo vycházeno.

V dokumentu ADAPTAČNÍ STRATEGIE OLOMOUCKÉHO KRAJE NA ZMĚNU KLIMATU PRO OBDOBÍ 2023–2030 (dále jen „dokument“) jsou zmiňovány dopady změny klimatu na zdraví a hygienu v Olomouckém kraji, např.:

- znečištění ovzduší přízemním ozónem, emisemi, pylem – sezónně, alergie
- změny ve výskytu infekčních nemocí a zoonóz,
- zvýšení výskytu alimentárních nákaz, akutních průjemových onemocnění,
- zavlečení přenašečů subtropických chorob (v důsledku změn pro ně příznivějších klimatických podmínek),
- důsledky povodní (nemoci přenášené vodou, infekční onemocnění z pitné vody, zvýšený výskyt komárů, roztočů a jimi přenášených nákaz),
- stres z extrémních jevů (poruchy kardiovaskulární, respirační, psychologické apod.),
- zvýšené riziko přehřátí organismu, úpalu, dehydratace a výskytu zdravotních problémů (případně zvýšení úmrtnosti) zejména u rizikových skupin obyvatel se ztíženou schopností termoregulace (staří, nemocní a malé děti) a vliv na kardiovaskulární, renální, respirační a metabolické poruchy,
- sekundární zdravotní dopady primárních onemocnění (psychologické, ekonomické, sociální, právní).

SWOT analýza Dopady změny klimatu na zdraví a hygienu v Olomouckém kraji

	POMOCNÉ (k dosažení cíle)	ŠKODLIVÉ (k dosažení cíle)
VNITŘNÍ (atributy uvnitř kraje)	STRENGTHS (silné stránky) <ul style="list-style-type: none"> • existence Fakultní nemocnice. • existence výzkumných center pro oblast zdraví (Univerzita Palackého). • existence Krajské hygienické stanice. • rozvoj telemedicíny na území kraje. • digitalizace zdravotnictví. • podpora zdravotní péče ve vlastním sociálním zázemí pacienta. • rozvinutá paliativní péče. • rozvinutá lázeňská péče. 	WEAKNESSES (slabé stránky) <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečně provázaná ambulantní a lůžková péče. • v kraji roste průměrný věk lékařů. • hrozí úbytek lékařů zejména v některých lokalitách.. • mladí lékaři mnohdy nemají zájem otevírat ordinace v odlehlejších oblastech kraje a nejsou ochotni převzít do péče všechny pacienty registrované u starších lékařů, kteří odcházejí do důchodu.
VNĚJŠÍ (atributy prostředí)	OPPORTUNITIES (příležitosti) <ul style="list-style-type: none"> • podpora preventivních aktivit v oblasti zdraví. • udržení lázeňské péče jako významné aktivity na území kraje. • rozvoj telemedicíny – aplikace na dálku měřících přístrojů ve spolupráci se záchrannými složkami pro zajištění včasného zásahu v případě zdravotních komplikací, nehod a nenadálých situací. • podpora zdravotní gramotnosti občanů. • širší podpora oblasti vědy a výzkumu se souvislostí se změnami klimatu a celospolečenský dopad těchto onemocnění. 	THREATS (hrozby) <ul style="list-style-type: none"> • stres z tepla. • stres z extrémních jevů. • infekční a neinfekční onemocnění se souvislostí se změnami klimatu. • nové (subtropické) nemoci v důsledku teplotních změn. • epidemie. • pandemie. • rostoucí náklady na péči v důsledku stárnutí populace v kraji (dlouhodobý trend). • nedostatečné a nerovnoměrné pokrytí zdravotní péče v jednotlivých okresech.

V dokumentu se v návrhové části uvádí doporučení pro aktivity pro část ZDRAVÍ A HYGIENA :

- Posílení primární a sekundární prevence.
- Posílení zdravotnických služeb na území kraje.
- Zavedení nových sociálních služeb pro ohrožené skupiny obyvatel.
- Prioritní úprava budov a okolí zařízení s vysokým výskytem ohrožených skupin (domovy seniorů, nemocnice, školy a školky atd.) – tepelná ochrana budov, horizontální/vertikální vegetace, zelené střechy, s ohledem na potenciál objektů pro realizaci mitigačních opatření – snižování energetické náročnosti, OZE apod.
- Program zlepšování kvality ovzduší.
- Zastiňování veřejných prostor, např. dětských hřišť.
- Rozšíření systému městských a obecních „pítek“.
- Udržení optimální struktury lůžkové péče a rozvoj následné a dlouhodobé lůžkové péče.
- Podpora dalších poskytovatelů zdravotních služeb a center vysoce specializované péče.
- Podpora zdravotnické záchranné služby, odborných léčebných ústavů a dětských center.
- Podpora vzdělávání zdravotnických pracovníků.
- Podpora dobrovolnických aktivit v oblasti zdravotnictví.
- Zvyšování kvality a efektivity poskytované psychiatrické péče.
- Podpora vědy a výzkumu v multidisciplinární oblasti dopadů klimatických změn na zdraví a populaci.
- Podpora vědy a výzkumu v oblasti infekčních nemocí a jejich celospolečenských dopadů v souvislosti s klimatickými změnami.
- Podpora vědy a výzkumu v oblasti neinfekčních nemocí a jejich celospolečenských dopadů v souvislosti s klimatickými změnami.
- Posílení psychologických služeb na území kraje.

Při vydání tohoto vyjádření vycházel orgán ochrany veřejného zdraví z podkladů, kterými jsou následující dokumenty:

Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů - zahájení zjišťovacího řízení k oznámení koncepce „Adaptační strategie Olomouckého kraje na změnu klimatu pro období 2023 - 2030“ č.j. KUOK 84909/2022, doručeno na KHS datovou zprávou dne 9.8.2022 pod č.j. KHSOC/28011/2022/OC/NOC, včetně příloh OZNÁMENÍ KONCEPCE - Adaptační strategie Olomouckého kraje na změnu klimatu pro období 2023-2030, Brno, srpen 2022 a dokumentu ADAPTAČNÍ STRATEGIE OLOMOUCKÉHO KRAJE NA ZMĚNU KLIMATU PRO OBDOBÍ 2023–2030, vše uloženo ve sp. značce KHSOC/28011/2022 v elektronické spisovně KHS.

MUDr. Eva Čehovská
ředitelka sekce ochrany a podpory veřejného zdraví

Rozdělovník:

1. KHS – spis
2. adresát - IDDS: qiabfmf